38 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ ”ВАСИЛ АПРИЛОВ”
София, 1504, ул.”Шипка”№ 40, тел.02/ 8465358; 02/ 9442080; e-mail: info-2222038@edu.bg

УТВЪРЖДАВАМ: …….

ДИРЕКТОР: Величка Таседжикова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ Е АКТУАЛИЗИРАН С РЕШЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ – **Протокол № 2/15.10.2026г.** И УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД НА ДИРЕКТОРА **№РД-203/04.11.2026 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ:

38 ОУ “В. Априлов“ е училище с дългогодишна история, което се стреми да гради обществен авторитет с всеки свой випуск от успешно завършващи ученици. Като образователна институция училището има за цел да предоставя на своите възпитаници високо качество на обучение в условията на оптимална, развиваща среда. Определящ фактор за постигане на тази цел е формирането на една активна, обединена училищна общност, споделяща единни принципи и ценности.

Успешни училищни общности са възможни само при наличието на ясно дефинирани правила за поведение и взаимодействие между отделните техни членове. Тези правила се основават на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия. Грижата за другия и общността като цяло, съчетана с академични интереси и стремеж към постижения, може да даде този облик на съвременно училище, към който всички ние се стремим.

Глава 1 ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.Членове на училищната общност са всички участници в образователния процес – учениците, учителите, директорите, другите педагогически специалисти, родителите, както и непедагогическия персонал в училище.

Чл.2. Всички членове на училищната общност имат право на безопасна, сигурна и подкрепяща училищна среда както във физическото, така и в дигиталното пространство.

Чл.3. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и окуражаваща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл.4. Основна ***цел*** на настоящия Етичен кодекс е да утвърди ценностите и принципите, които обединяват общността на едно демократично училище. Неговото ***предназначение*** е да подкрепя култура на общуване, споделяна от всички членове на училищната общност.

Чл.5. Участниците в училищната общност в 38 ОУ “В. Априлов“ приемат и се стремят към следните общи **ценности**:

* Толерантност и разбиране;
* Доверие и състрадание;
* Уважение и грижа;
* Отговорност и лоялност;
* Вежливост и коректност;
* Честност и справедливост;

Чл.6. В своите дейности и взаимоотношения участниците в училищната общност в 38 ОУ “В. Априлов“ се ръководят от следните общи **принципи**:

* Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана.

* Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите.

* Всеки има право на себереализация, доколкото това не нарушава същото право у другите.

* Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на общите ценности на общността.

* Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Глава 2 УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1 УЧЕНИЦИ

Чл.7. Училищната общност на 38 ОУ "В. Априлов" споделя и работи за спазване на убеждението, че:

* Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

* На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на Р България;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

* Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друг вид насилие или форми на въздействие.

* Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

* Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

* Всяко дете има право във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите му.

* Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.8. От учениците в 38 ОУ "В. Априлов" се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.

2) Да не използват груб език, обидни думи и да не злепоставят други членове на училищната общност.

3) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.

4) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.

5) Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.

6) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.

7) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.

Чл.9. Учениците са активни членове на училищната общност. Своята съпричастност към Етичния кодекс на общността те изразяват, чрез самостоятелно изготвени етични правила, наречени „Харта за етично поведение на учениците от всеки клас на 38 ОУ "В. Априлов".

- В един от първите за учебната година часове на класа учениците от всички паралелки, подкрепяни от своите класни ръководители, обсъждат ролята и значението на Етичния кодекс на училищната общност на 38 ОУ "В. Априлов" и своята съпричастност към него.

Чл.10. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители, като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии или технически средства без тяхно знание и съгласие, както и не

използват технологии /вкл. изкуствен интелект/ за създаване на фалшиво и/или злепоставящо съдържание.

Раздел 2 ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.11. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения педагогическите специалисти имат следните морални отговорности:

1) Да спазват стриктно приетия Етичен кодекс на работещите с деца.

2) Да подкрепят правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

3) Да не дискриминират децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

4) Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.

5) Да общуват със семейство в дух на сътрудничество и взаимно уважение.

6) Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.

7) Да осигуряват конфиденциалност на информацията и да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

8) Да уважават мнението на колегите си и да се съобразяват с правото им на личен живот.

9) Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица и/или ученици.

10) Да се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива, да полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

11) Да спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

12) Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.

Чл.12. За нарушение на правата си спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, педагогическите специалисти могат да се обърнат към директора на училището по съответния ред посочен в Глава 3 на този документ.

Раздел 3 РОДИТЕЛИ

Чл. 13. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

1) Родителите имат грижата да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

2) Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права. Фаворизирането на собственото дете в ущърб на останалите в учебно-възпитателния процес не може да бъде толерирано от общността.

3) Родителите като част от училищната общност се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

4) Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител. Саморазправата е абсолютно недопустима!

5) Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

6) Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.

7) Родителите не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си и или странични лица.

Чл.14. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, родителите могат да се обърнат към директора при спазване на съответния ред, определен в Глава 3 на този документ.

Раздел 4 НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл.15. При изпълнение на служебните си задължения членовете на непедагогическия персонал следват поведение, което не уронва престижа на останалите членове на училищната общност и на училището като институция като:

1) Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

2) Спазват благоприличието в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

3) Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите.

4) Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.

5) Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиалните отношения.

6) Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.16. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, членовете на непедагогическия персонал могат да се обърнат към директора при спазване на съответния ред, определен в Глава 3 на този документ.

Чл.17. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

Чл.18. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Глава 3 ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл.19. Нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да се установяват по писмени сигнали, постъпили от членовете на училищната общност или от граждани при взаимоотношенията им с 38 ОУ “В. Априлов“

Чл.20. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците могат да подават *устни сигнали* до класния ръководител, училищния психолог, заместник-директорите и директора, когато тези нарушения са извършени от ученици.

Уведомените лица правят проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника за дейността на училището.

Чл.21. За нарушение на правата им спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците, чрез своите родители, могат да подадат *писмен сигнал* до директора, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител.

Чл.22. Писмените сигнали се внасят в деловодството на училището и се регистрират в регистър на жалби, сигнали, молби и предложения.

Чл.23. Анонимни сигнали не се приемат и не се разглеждат.

Чл.24. Сигнали за извършени от директора нарушения се подават само в писмен вид към Комисията по етика на РУО – гр. София., тъй като началникът на РУО е работодател на директора.

Чл.25. Директорът на 38 ОУ „В. Априлов“ осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и взема решение за разрешаване на възникнали с приложението му казуси.

Чл.26. Всеки внесен в деловодството на училището сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от лица, работещи в 38 ОУ “В. Априлов“ се предава от служителят в деловодството на директора на училището не по-късно от края на следващия работен ден.

Чл.27. По всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал в училище, директорът взема решение дали да се прилагат мерки по реда на Кодекса на труда – като работодател по силата на трудовите правоотношения.

Чл.28. За изясняване на случая и вземане на решение, директорът може да назначи временна комисия, в случай че установи такава необходимост.

1) Когато директорът вземе решение за прилагане на мерки по реда на Кодекса на труда за направеното нарушение на Етичния кодекс на училищната общност, той издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на нарушителя.

2) Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност в 38 ОУ „В. Априлов“ е съставен съгласно разпоредбите на чл.175 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приет на 14.09.2016г.

§2. Етичният кодекс на училищната общност е актуализиран на общо събрание на колектива с протокол №.2/

§3. Разпоредбите на настоящия Етичен кодекс се съотнасят и са в съответствие с правилника за дейността на училището, правилника за вътрешния трудов ред, правилника за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и училищния механизъм за противодействие на насилието.

§4. Членовете на училищната общност се дефинират съгл.чл.2, ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§5. Училищната общност в 38 ОУ „В. Априлов“ очаква от всички свои членове да приемат спазването на този Етичният кодекс като свое лично задължение.

§6. Етичният кодекс на училищната общност на 38 ОУ “В. Априлов“, съгл. чл.175, ал.1 от ЗПУО, се приема от педагогическия съвет, представители на обществения съвет, училищното настоятелство и представител на ученическото самоуправление.

§7. Непедагогическият персонал в 38 ОУ „В. Априлов“ се запознава с настоящия Етичен кодекс на общо събрание, свикано от директора на училището.

§8. Учениците в 38 ОУ “В. Априлов“ се запознават с настоящия Етичен кодекс чрез класните си ръководители в началото на учебната година. Като неразделна част от него учениците спазват „Харта на етичните правила на учениците от всички класове в 38 ОУ “В. Априлов“

§9. Етичният кодекс на общността в 38 ОУ “В. Априлов“ се публикува на интернет-страницата на училището, а ученическата „Харта на етичните правила на учениците от всички класове в 38 ОУ “В. Априлов“ се поставя във всяка класна стая / съгл.чл.8,ал.1,т.1,б от Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование/

§10. Всички ученици, педагогическите специалисти, непедагогическият персонал и родителите се запознават с настоящия Етичен кодекс началото на всяка учебна година чрез официалния сайт на училището.

§11. Отклоненията от нормите на настоящия кодекс могат да доведат до санкциите, предвидени в Кодекса на труда, Закона за предучилищното и училищното образование и правилника за дейността на 38 ОУ “В. Априлов“.

§12. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

Етичните правила, включени в Етичния кодекс на училищната общност, са приети от педагогическия съвет и представители на обществения съвет, училищното настоятелство и на ученическото самоуправление, съгласно чл. 175, ал.1 от ЗПУО. Непедагогическия персонал е запознат с Етичния кодекс на обща събрание на колектива.